ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

(Τοῦ Γκὺ ντὲ Μωπασσάν)

Η ΟΡΔΙΝΑΝΤΖΑ

Τὸ νεκροταφεῖο ποὺ ἦταν γεμᾶτο ἀπὸ ἀξιωματικούς, ἔμοιαζε μὲ ἀνθισμένο ἀγρό. Τὰ πηλήκια καὶ οἱ κόκκινες κυλότες, τὰ γαλόνια καὶ τὰ χρυσᾶ κουμπιά, καὶ οἱ ὁλόχρυσες στολὲς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ἐπιτελείου, περνοῦσαν μέσ' ἀπ' τοὺς τάφους πού οἱ σταυροί τους ἄνοιγαν λυπητερὰ τοὺς βραχίονές τους στὸ χαμένο κόσμο τῶν πεθαμένων.

Μόλις εἶχε τελειώσει ὁ ἐνταφιασμὸς τῆς γυναίκας τοῦ συνταγματάρχου. Εἶχε πνιγεῖ πρὸ δύο ἡμερῶν, ἐνῶ ἔπερνε τὸ μπάνιο της.

Οἱ παπάδες φύγανε, ὁ συνταγματάρχης, κρατούμενος ἀπὸ δύο ἀξιωματικούς, στεκόταν ἀκόμη ὄρθιος μπροστὰ στὸ λάκκο, στὸ βάθος τοῦ ὁποίου ἔβλεπε ἀκόμη τὴ κάσσα ποὺ ἐσκέπαζε τὸ πτῶμα τῆς νεαρᾶς γυναίκας του. Ἦταν σχεδὸν γέρος, ψηλὸς κι' ἀδύνατος μὲ ἄσπρο μουστάκι, ὅταν πρὸ τριῶν ἐτῶν παντρεύτηκε τὴ κόρη ἑνὸς συναδέλφου του, τοῦ συνταγματάρχου Σορτύ, ποὺ πέθανε καὶ τὴν ἄφησε ὀρφανή.

Οἱ δύο ἀξιωματικοὶ ποὺ τὸν συντρόφευαν στὸ νεκροταφεῖο, προσπαθοῦσαν νὰ τὸν πάρουν ἀπ' ἐκεῖ. Ἀντιστέκετο, ἐνῶ τὰ μάτια του γέμιζαν δάκρυα, τὰ ὁποῖα ὅμως ἀπὸ ἀνδρισμὸ δὲν ἄφινεν νὰ πέσουν. Ψιθυρίζοντας σιγανὰ «ὄχι, ὄχι, θὰ μείνω λίγο ἀκόμα», ἐπέμενε νὰ μένῃ ἐκεῖ μὲ λυγισμένα τὰ γόνατα στὴν ἄκρη αὐτοῦ τοῦ λάκκου, ποὺ τοῦ φαινόταν χωρὶς βάθος, σὰν ἄβυσσος, στὴν ὁποία εἶχε πέσει ἡ καρδιά του κι' ἡ ζωή του, ὅ,τι τοῦμενε στὴ γῆ...

Ἔξαφνα ὁ στρατηγὸς Ὀρμὸν ἐπλησίασε, πῆρε ἀπὸ τὸ μπράτσο τὸν συνταγματάρχη καὶ μὲ βία τραβώντας τον τοῦ εἶπε: «— Πᾶμε, πᾶμε παλιέ μου συνάδελφε, δὲν κάνει νὰ μένῃς ἐδῶ.» Τότε ὁ συνταγματάρχης συγκατένευσε καὶ γύρισε σπίτι του. Καθὼς ἄνοιγε τὴν πόρτα τῆς κάμαράς του, παρατήρησε μιὰ ἐπιστολὴ ἀπάνω στὸ γραφεῖό του. Πέρνοντάς την, ἐκόντεψε νὰ πέσῃ χάμω ἀπὸ τὴν ἔκπληξι καὶ τὴ συγκίνησι. Ἀνεγνώρισε τὸ γράψιμο τῆς γυναίκας του. Ἡ σφραγῖδα τοῦ γραμματοσήμου ἔφερε τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἰδίας ἡμέρας τῆς ταφῆς. Ἔσχισε τὸ φάκελλο καὶ διάβασε:

«Π α τ έ ρ α μ ο υ,

»Ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς ὀνομόζω «πατέρα», ὅπως ἄλλοτε. Ὅταν θὰ λάβετε αὐτὴ τὴν ἐπιστολὴ θὰ εἶμαι πεθαμένη καὶ κάτω ἀπ' τὸ χῶμα. Τότε ἴσως μπορέσετε νὰ μὲ συγχωρήσετε. Δὲν θὰ ζητήσω νὰ σᾶς συγκινήσω, οὔτε νὰ ἐλαττώσω τὸ λάθος μου. Θὰ πῶ μόνον μ' ὅλη τὴν εἰλικρίνεια μιᾶς γυναίκας, ποὺ σὲ μιὰ ὥρα θὰ σκοτωθῇ, ὅλη τὴν ἀλήθεια.

«Ὅταν μὲ παντρευτήκατε ἀπὸ γενναιοδωρία, ἐγὼ σᾶς ἐδόθηκα ἀπὸ εὐγνωμοσύνη καὶ σᾶς ἀγάπησα μὲ ὅλη μου τὴ καρδιά. Σᾶς ἀγαποῦσα, ὅπως ἀγαποῦσα τὸν πατέρα μου, καὶ μιὰ μέρα καθισμένη στὰ γόνατά σας, ἐνῶ μὲ φιλούσατε, σᾶς ὠνόμασα «Πατέρα» χωρὶς νὰ θέλω. Ἦταν μιὰ φωνὴ τῆς καρδιᾶς μου, ἐνδόμυχη. Ἀληθεια! γιὰ μένα εἴσαστε ἕνας πατέρας, τίποτε ἄλλο παρὰ ἕνας πατέρας. Γελάσατε καὶ μοῦπατε: «Λέγε με ἔτσι παιδί μου, μ' ἀρέσει..»

«Ἤρθαμε σ' αὐτὴ τὴ πόλι καί, συγχωρέστε με πατέρα, ἔγινα ἐρωτόληπτη Ὦ! ἀντιστάθηκα πολὺ καιρό, δυὸ χρόνια σχεδόν, ἀλλὰ κατόπιν ὑπέκυψα, ἔγινα... ἔγινα μιὰ χαμένη γυναῖκα. Ὅσο γι' αὐτόν; Δὲν θὰ μαντεύσετε ποτὲ ποιὸς εἶναι. Καὶ γι' αὐτὸ εἶμαι ἡσυχη. Μὴ γυρέψετε νὰ τὸν μάθετε καὶ μὴ τοῦ ἔχετε μῖσος. Ἔκανε ὅ,τι θάκανε ὁ καθένας στὴ θέσι του· ἐξ ἄλλου εἶμαι βέβαιη πὼς μ' ἀγαποῦσε κι' αὐτὸς μ' ὅλη του τὴ καρδιά.

«Ἀλλὰ—ἀκοῦστε—μιὰ μέρα εἴχαμε δώσει ραντεβοῦ στὸ νησὶ τῶν Μπεκατσῶν, ξέρετε, τὸ νησάκι ποὺ εἶναι μετὰ τὸ μῦλο.

«Ἐγὼ θὰ πήγαινα ἐκεῖ κολυμπῶντας, κι' αὐτὸς θὰ μὲ περίμενε κρυμμένος μέσ' στὰ χόρτα καὶ ὕστερα θάμενε πάλι ἐκεῖ ὡς τὸ βράδυ γιὰ νὰ μὴ τὸν δῇ κανεὶς, ὅταν θὰ ἔφευγε.

«Μόλις τὸν εἶχα πλησιάσει ὅταν οἱ κλάδοι τῶν θάμνων ἀνοίγουν καὶ βλέπουμε τὸ Φίλιππο, τὴν ὀρδινάντζα σας, ποὺ εἶχε κρυφτεῖ ἐκεῖ γιὰ νὰ μᾶς πιάσῃ! Αἰσθάνθηκα ὅτι εἴμαστε χαμένοι καὶ ἔβαλα μιὰ δυνατὴ κραυγή. Τότε ὁ φίλος μου εἶπε:—«Γυρίστε πάλι, κολυμπῶντας, ἀγαπητή μου, σιγὰ-σιγά, καὶ ἀφῆστέ με μόνο μου μ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο». Ἔφυγα, τόσο συγκινημένη καὶ ταραγμένη, ποὺ ἐκόντεψα νὰ πνιγῶ. Γύρισα σὲ σᾶς, περιμένωντας ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ νὰ συμβῇ κάτι τὸ φοβερό.

«Μετὰ μιὰ ὥρα, ὁ Φίλιππος γύρισε καὶ μοῦ εἶπε σιγανὰ στὸ διάδρομο ποὺ τὸν συνήντησα: —«Εἶμαι εἰς τὰς διαταγάς σας, κυρία, ἐὰν ἔχετε καμμίαν ἐπιστολὴν νὰ μοῦ δώσετε...

«Κατάλαβα τότε ἀμέσως ὅτι ὁ φίλος μου τὸν εἶχε ἀγοράσει. Τέλος τοῦ ἔδινα ἐπιστολές, ὅλες μου τῆς ἐπιστολές. Τῆς πήγαινε καὶ μοῦφερνε τῆς ἀπαντήσεις. Αὐτὸ διήρκεσε δυὸ μῆνες σχεδόν. Τοῦ εἴχαμε ἐμπιστοσύνη, ὅπως κι' ἐσεῖς.

«Λοιπὸν «πατέρα μου» νὰ τί συνέβη: Μιὰ μέρα στὸ ἴδιο νησί, ποῦ εἶχα πάει κολυμβῶντας, ἀλλὰ μονάχη αὐτὴ τὴ φορά, ξαναῦρα τὴν ὀρδινάντζα σας. Μ' ἐπερίμενε καὶ μὲ προειδοποίησε ὅτι θὰ μᾶς μαρτυροῦσε ἀμέσως σὲ σᾶς καὶ θὰ σᾶς ἔδειχνε τὶς ἐπιστολές μας ποὺ εἶχε φυλάξει ἢ κλέψει, ἐὰν δὲν ὑπέκυπτα εἰς τὲς ἐπιθυμίες του.

«Ὦ! πατέρα. πατέρα μου, φοβήθηκα! Μὲ κατέλαβε φόβος αἰσχρὸς καὶ ἐπονείδιστος, φοβήθηκα ἐσᾶς πρὸ πάντων, ἐσᾶς τὸν τόσο καλὸν καὶ ἀπατημένον ἀπὸ ἐμένα, φοβήθηκα καὶ γι' αὐτὸν ἀκόμη —θὰ τὸν σκοτώνατε— ἐφοβήθηκα καὶ γιὰ τὸν ἑαυτόν μου ἴσως, σάμπως ξέρω, ἤμουν τρελλὴ σχεδόν, τάχα χάσει, ἐσκέφθηκα νὰ τὸν ἀγοράσω ἄλλη μιὰ φορὰ αὐτὸν τὸν ἄθλιο ποὺ μ' ἀγαποῦσε.

«Τί αἶσχος! Εἴμαστε τόσο ἀδύνατες ἐμεῖς ἡ γυναῖκες ποὺ τὰ χάνουμε πολὺ πιὸ εὔκολα ἀπὸ σᾶς τοὺς ἄνδρες

«Κι' ὕστερα, ἅμα πέσῃ κανείς, πέφτει πάντοτε χαμηλότερα πιὸ χαμηλότερα...

«Μήπως ξέρω κ' ἐγὼ τὶ ἔκανα; Ἤξερα μόνο ὅτι ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ σας κι' ἐγὼ θὰ πεθαίναμε καὶ ὑπέκυψα σ' αὐτό τὸ κτῆνος. Βλέπετε πατέρα δὲν γυρεύω νὰ δικαιολογηθῶ.

«Τότε...τότε, αὐτὸ ποῦ ἔπρεπε νὰ προϊδω, ἔγινε. Μὲ ἐξεβίαζε κἄθε τόσο, μὲ κατεξηυτέλισε! Τότε πειὰ ἐσκέφθηκα: Πρέπει νὰ πεθάνω»!

«Ζωντανὴ δὲν θὰ τολμοῦσα νὰ σᾶς ἐξομολογηθῶ ἕνα τέτοιο ἔγκλημα. Πεθαμένη τολμῶ τὸ πᾶν. Δὲν μποροῦσα πιὰ νὰ κάμω ἀλλοιῶς, παρὰ νὰ πεθάνω, τίποτε δὲν μποροῦσε νὰ μὲ ξεπλύνῃ, εἶχα πολὺ λερωθῇ. Δὲν μποροῦσα πιὰ ν' ἀγαπήσω, οὔτε ν' ἀγαπηθῶ, ἐνόμιζα ὅτι τοὺς ἐλέρωνα ὅλους καὶ μόνο τὸ χέρι μου ὅταν ἔδινα. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ θὰ πάω νὰ πάρω τὸ μπάνιο μου καὶ δὲν θὰ ξανάλθω.

«Τὴν ἐπιστολὴ αὐτὴ θὰ τὴ λάβῃ πρῶτα ὁ ἐραστής μου καὶ κατόπιν, χωρὶς τίποτα νὰ καταλάβῃ, θὰ σᾶς τὴν παραδώσῃ ἐκπληρώνοντας ἔτσι τὴν τελευταία μου θέλησι.»

«Σεῖς θὰ τὴν διαβάσετε γυρίζοντας ἀπ' τὸ νεκροταφεῖο. Χαῖρε «πατέρα» δὲν ἔχω τίποτα ἄλλο πιὰ νὰ σοῦ πῶ. Κάνε ὅ,τι θελήσεις καὶ συγχώρεσέ με»...

Ὁ συνταγματάρχης ἐσκούπισε τὸ ἱδρωμένο μέτωπό του. Ἡ ψυχραιμία του, ἡ ψυχραιμία τῶν ἡμερῶν τῆς μάχης τοῦ ξανάλθε ἀμέσως. Ἐκτύπησε τὸ κουδοῦνι. Ἕνας ὑπηρέτης φάνηκε.

—Στεῖλέ μου τὸ Φίλιππο, εἶπε καὶ μισάνοιξε τὸ συρτάρι τοῦ τραπεζιοῦ του.

Ὁ Φίλιππος ἦλθε ἀμέσως. Ἕνας χονδρὸς στρατιώτης μὲ κόκκινα μουστάκια, πονηρὸ ὕφος, μάτι ὕπουλο. Ὁ συνταγματάρχης ἐκάρφωσε τὰ μάτια του ἐπάνω του καὶ τοῦ εἶπε αὐστηρά:

— Λέγε μου ἀμέσως τὸ ὄνομα τοῦ ἐραστοῦ τῆς γυναίκας μου.

— Μά, συνταγματάρχα μου...

Ὁ συνταγματάρχης πῆρε τὸ ρεβόλβερ ἀπὸ τὸ μισανοιχτὸ συρτάρι του.

— Ἔλα γρήγορα καὶ δὲν ἀστειεύομαι.

— Καλά, καλά, συνταγματάρχα μου, νὰ.. σᾶς τὸ πῶ... εἶναι ὁ... λοχαγὸς Σὲν-Ἀλμπὲρ!

Μόλις εἶχε προφθάσει νὰ προφέρῃ τὸ ὄνομα, καὶ μιὰ λάμψι ἔκαψε τὰ μάτια του. Ξαπλώθηκε κάτω μὲ μιὰ σφαῖρα στὸ μέτωπο!

Μετάφρ. Δ. Π. ΣΠΥΡΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝΕΜΩΝΕΣ

Ἡ παραφροσύνη τῆς καρδιᾶς, ἡ ἐμπνέουσα πίστιν πρὸς κἄθε τι τὸ ἀδύνατον, αὐτὸς εἶναι ὁ ἀληθινὸς ἔρως.

Αἱ καρδίαι «ἶναι φρούρια, τῶν ὁποίων οἱ φύλακες κοιμοῦνται διαρκῶς.

Ἡ καρδία ἔχει λόγους, τοὺς ὁποίους ἀγνοεῖ τὸ λογικόν.

Εἰς ἄνδρα ἔχοντα πνεῦμα ἁρμόζει σύζυγος ἔχουσα καρδίαν. Εἶναι πολλὰ δύο πνεύματα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ οἴκου.

Ἕνας ἄνδρας ἀγάπησεν ἀληθινὰ στὸν κόσμον.....ὁ Ὀθέλλος!

Καλύτερα νᾶχῃς δυὸ ἀρρώστειαις παρὰ ... δυὸ γιατρούς!

Καθῆκον εἶναι ἐκεῖνο ποὺ ἔχομεν ἀξίωσιν νὰ πράττουν μόνον οἱ ἄλλοι.

Ἂν μὲ γελάσῃ ἕνας ἄνθρωπος μιὰ φορά, ντροπὴ δική του. Ἂν μὲ γελάσῃ δυὸ φορές, ντροπὴ δική μου!

Ο κ. ΑΣΟΦΟΣ